

Pouke s izraelskog putovanja prema Kanaanu

„Jer je ljubio tvoje očeve, zato je izabrao njihovo potomstvo poslije njih i izveo te pred sobom svojom silnom snagom iz Egipta; da pred tobom otjera narode veće i jače od tebe, da te uvede i da ti njihovu zemlju da u baštinu, kao što je danas.“
Ponovljeni zakon 4:37,38

U svibanjskom izdanju časopisa The Dawn za 2026. godinu objavljen je članak pod naslovom „Izraelovo putovanje do Crvenog mora“. Razmatrao je različite lekcije iz iskustava Izraelaca od trenutka kada su oslobođeni iz egipatskog ropstva do prelaska Crvenog mora. U ovom članku razmotrit ćemo daljnje lekcije s izraelskog sljedećeg četrdesetogodišnjeg putovanja prema Kanaanu, zemlji obećanja.

Izrael, kao izabrani Božji narod, i različiti aspekti njihove kulture, tradicije i vjerskih običaja, služili su kao slike i pružili lekcije o budućim aspektima Božjeg plana za spasenje i konačno pomirenje grijehom bolesnog i umirućeg svijeta čovječanstva. To se posebno odnosilo na njihove aranžmane u Šatoru, levitsko svećenstvo, njihove žrtvene prinose i mnoge druge detalje koji se tiču njihovih iskustava dok su putovali u Kanaan. Bog ih je osmislio kako bi pružio važne upute i vodstvo predanim sljedbenicima našeg Gospodina Isusa tijekom ovog sadašnjeg

evanđeoskog doba. 1. Korinćanima 10:11; Rimljanima 15:4

Kršćaninovo putovanje

Naš istaknuti odlomak iz Svetog pisma ukazuje na još jedan važan aspekt iskustava Izraelaca koji se odnose na njihovo putovanje pustinjom i njihovu nadu da će stići u obećanu zemlju Kanaan. Njihova putovanja poslužila su kao ilustracija teškog i mukotrpnog putovanja na koje je krenuo posvećeni narod našeg Gospodina, dok traže obećano duhovno utočište odmora. Hebrejima 4:11

Naše misli su stoga usmjerene na Isusove sljedbenike koji su prihvatili nebeski poziv i teže baštini u Kristovom budućem kraljevstvu. Apostol Pavao objašnjava da ovi posvećeni vjernici "hode u novosti života" i teže novim, višim duhovnim ciljevima i postignućima. Rimljanima 6:4; Kološanima 3:1-4

Prepreke i izazovi

Vjerno Božje dijete susrest će se s preprekama i izazovima na svom putu do duhovnog Kanaana. Oni će ih izazivati, protiviti se i pokušavati obeshrabriti u njihovom novom duhovnom životu i rastu u Kristu Isusu. Postoje tri glavne prepreke koje će svako Božje dijete morati prevladati. Među njima su slabosti i nedostaci palog tijela. Moramo poslušati Isusovu uputu: „Bdijte i molite da ne padnete u napast! Duh je doduše voljan, ali tijelo je slabo.“ (Matej 26,41). Vjerni kršćanin također je dužan prevladati iskušenja i primamljivosti ovog „sadašnjeg zlog svijeta“. (Galaćanima 1,4; Ivan 16,33; 1. Ivanova 2,15-17). Konačno, Kristovi sljedbenici

moraju se boriti protiv lukavstava Sotone, velikog Protivnika Gospodinova naroda, „tužitelja naše braće, ... koji ih je optuživao pred našim Bogom, dan i noć.“ Efežanima 6,11; 1. Petrova 5,8,9; Otkrivenje 12:10

Nova obveza

Postoje osnovna načela kojih se pozvani u Kristu moraju pridržavati, kao što je prikazano u riječima apostola Pavla: „Zaklinjem vas dakle, braćo, milosrđem Božjim, da prinesete svoja tijela kao živu, svetu, ugodnu Bogu, kao svoju razumnu službu. I ne suobličujte se ovome svijetu, nego se preobrazite obnavljanjem svoga uma da biste mogli razaznati što je volja Božja, dobra, ugodna i savršena.“ Rimljanima 12:1,2

Apostol je također dao posebne upute sljedbenicima Krista Isusa kako bi se borili u svom individualnom kršćanskom ratu. „Ako i hodimo u tijelu, ne vojujemo po tijelu; (Jer oružje našega ratovanja nije tjelesno, nego snažno u Bogu za rušenje utvrda.)“ 2. Korinćanima 10:3,4

Pružena nam je dragocjena Riječ Istine našeg Nebeskog Oca koja sadrži divne Učiteljeve nauke. Stoga smo ojačani da se borimo u ovoj bitci, da spoznamo njegovu volju za nas na ovom uskom putu žrtve i da vjerno ispunimo svoju životnu obvezu potpunog posvećenja. „Budi vjeran do smrti i dat ću ti vijenac života.“ Otkrivenje 2:10

Posebne upute

Kao Božji savezni narod, Izraelcima je bilo naloženo da izgrade Šator za svoje vjerske obrede. Bog im je dao vrlo jasne upute: „Prema svemu što vam

pokazujem, po uzorku Šatora i po uzorku svih njegovih predmeta, tako ćete ga napraviti.“ (Izlazak 25:9). Kršenje Božjih aranžmana i uputa bilo je kažnjivo, u nekim slučajevima smrću. Vidi Levitski zakonik 10:1,2.

Poput drevnog naroda Izraela, kao posvećena Božja djeca, i mi smo dužni slijediti Gospodinove upute dok nastavljamo do kraja našeg životnog putovanja u Kristu Isusu. Nakon što smo se obvezali našem Nebeskom Ocu da ćemo biti vjerni našem savezu žrtve, ne smijemo se osvrnati, inače nećemo biti spremni za mjesto u obećanoj zemlji Kanaanu - nebeskoj fazi Kristovog kraljevstva. Ozbiljnost ove obveze istaknuo je Učitelj tijekom svoje zemaljske službe kada je osoba koja je izrazila želju da ga slijedi zatražila vrijeme da se prvo pozabavi određenim zemaljskim poslovima. „Isus mu reče: 'Nitko tko stavi ruku na plug i osvrne se natrag nije prikladan za kraljevstvo Božje.'" Luka 9:62

Moćni neprijatelji

Izraelcima je bilo zapovijeđeno da protjeraju razne moćne narode koji su okupirali zemlju Kanaan. Trebali su ih protjerati kako bi mogli ući u zemlju i zatražiti je u skladu s Božjom voljom. Kanaanci nisu imali nikakva prava na zemlju koju su okupirali. Zemlja im nije pripadala jer je Bog obećao Abrahamu da će zemlja Kanaan biti dana njegovom potomstvu. Iz svetih zapisa to je jasno. „Istog dana Jahve sklopi savez s Abramom govoreći: 'Tvome potomstvu dajem ovu zemlju, od rijeke Egipatske do velike rijeke, rijeke Eufrata: Kenije, Kenizejce, Kadmonce, Hetite, Perizejce, Refajme, Amorejce, Kanaance, Girašejce i Jebusejce.'" Postanak 15:18-21

Tamo su pogani pali u odvratnu dubinu nemorala, grube nepravde i idolopoklonstva koja se više nije mogla tolerirati i morala je biti uništena. Kao neprijatelji Izraelaca, bilo je bitno da svi budu potpuno prognani iz zemlje zbog ekstremnog kršenja najosnovnijih načela pravednosti i općeg pristojnog ponašanja.

Kanaanski narod bavio se nekim od najpokvarenijih oblika ponašanja, a na to nam skreće pozornost J. B. Rotherham u svojoj knjizi *Emphasized Bible*. Odmah nakon prijevoda Knjige Jošue, uključuje posebnu bilješku o „Uništenju kanaanskih naroda“. U svojoj bilješci Rotherham opisuje razinu grijeha, degradacije i izopačenosti do koje je pao narod Kanaana. Ističe da je njihovo štovanje bilo opsceno, senzualno i krajnje okrutno. Njihova sveta mjesta pretvorena su u bordele, a u čast njihovih nesvetih lažnih božanstava žene su se odrekle svoje vrline. Nadalje, u nekim slučajevima, sinovi i kćeri rođeni iz tih nesvetih obreda spaljeni su vatrom kao žrtveni prinosi njihovim lažnim bogovima. Ponovljeni zakon 12:29-31

Što se tiče posjeda kanaanske zemlje od strane Izraelaca, primjećujemo sljedeći odlomak iz Svetog pisma: „S ove strane Jordana, u zemlji moapskoj, poče Mojsije izjavljivati ovaj zakon govoreći: ‘Jahve, Bog naš, govorio nam je na Horebu: ‘Dosta ste dugo živjeli na ovoj gori. Vratite se i krenite na put te idite na goru Amorejsku i na sva mjesta oko nje, u ravnicima, u brdima, u dolinama, na jugu i uz more, u zemlju kanaansku i na Libanon, do velike rijeke, rijeke Eufrata. Evo, dao sam vam zemlju. Uđite i uzmite je u posjed za koju se Jahve zakleo vašim ocima, Abrahamu, Izaku i Jakovu, da će je dati njima i

njihovom potomstvu poslije njih.' Ponovljeni zakon 1:5-8

Pouke za duhovni Izrael

Možemo razmotriti iskustva prirodnog Izraela, budući da se ona odnose i na posvećene živote duhovnog Izraela, lekcije kojima se izgrađujemo i usavršavamo u Kristu Isusu. Svi smo naslijedili grijeh u njegovim mnogim ružnim oblicima i kao posvećeni sljedbenici Učitelja moramo se uključiti u kršćansku borbu kako bismo ih se riješili. Trebali bismo marljivo težiti napredovanju u prevladavanju slabosti našeg tijela i hodati u novosti života. (Rimljanima 6,4; Efežanima 4,22-24). Kao dio duhovnog potomstva Abrahama, moramo naučiti potrebne lekcije koje se odnose na naš život vjere. Svaki od nas bit će ispitan od strane našeg voljenog Nebeskog Oca kako bi se utvrdio stupanj napretka koji smo postigli.

Kao duhovni Izraelci, smatramo se „novim stvorenjem“ u Kristu Isusu. (2. Korinćanima 5,17, Nova verzija kralja Jakova). Apostol Ivan je učio: „Gle, kakvu nam je ljubav darovao Otac: da se sinovima Božjim zovemo! Stoga nas svijet ne poznaje jer njega nije poznao. Ljubljani, sada smo sinovi Božji i još se ne očitio što ćemo biti. Znamo, međutim, da ćemo, kad se očituje, biti njemu slični. Vidjet ćemo ga kakav jest. I svaki koji ima tu nadu u njemu čisti se kao što je on čist.“ 1. Ivanova 3:1-3

U borbi vjere bitno je da pokoravamo svoja smrtna tijela i uskladimo ih s čistim umom Kristovim. (1. Timoteju 6:12; Rimljanima 6:12; 1. Korinćanima 9:27). To znači da moramo pokoriti svaku misao. Apostol Pavao je objasnio: „Ovo je volja Božja: vaše posvećenje.“ (2. Korinćanima 10:5; 1. Solunjanima

4:3). Posvećenje je proces odvajanja u potpunoj posvećenosti Bogu s namjerom da mu pružimo svoju najbolju moguću službu. (1. Solunjanima 4:3,4). Isus se molio u ime svojih sljedbenika: „Posveti ih svojom istinom! Tvoja riječ je istina. ... I ja sebe posvećujem radi njih da i oni budu posvećeni istinom.“ Ivan 17:17,19

Neprijatelji pravednosti

U našim smrtnim tjelesnim tijelima kriju se neprijatelji pravednosti i istine, i trebamo se sjetiti da prirodni Izrael služi kao uzor malom stadu duhovnih Izraelaca. U osvajanju Kanaana postojali su moćni narodi koje je Izrael trebao protjerati, uništiti i s kojima nije trebao sklopiti savez.

„Kad te Jahve, Bog tvoj, uvede u zemlju u koju ideš da je zaposjedneš i otjera pred tobom mnoge narode: Hetite, Girašeje, Amorejce, Kanaance, Perizane, Hiveje i Jebusejce, sedam naroda većih i jačih od tebe; kad ih Jahve, Bog tvoj, preda pred tebe, pobij ih i uništi ih sasvim; nećeš s njima sklapati saveza niti im iskazivati milost.“ Ponovljeni zakon 7:1,2

U ovom se odlomku spominje sedam naroda, a broj sedam sugerira potpunost. Ti narodi i zemlja koju su zauzeli mogu odgovarati neprijateljima Novog Stvaranja, duhovnog Izraela. Svi koji su iz ovog malog stada Božjeg naroda moraju se boriti protiv ovih strašnih neprijatelja pravednosti. (Luka 12:32). Naše kršćansko ratovanje i naše bitke kao kršćana uključivat će njihovo protjerivanje kako bismo mogli ući i posjedovati duhovnu obećanu zemlju - Kristovo slavno kraljevstvo.

Izraelu su također dane daljnje upute u vezi s njihovim neprijateljima. „Ne sklapaj s njima ženidbe; ne davaj svoju kćer njihovom sinu, niti uzimaj njegovu kćer svom sinu. Jer će odvratiti tvoga sina od mene da bi služio drugim bogovima. Tako će se gnjev Gospodnji raspaliti na tebe i iznenada te uništiti. Ali ovako ćeš postupati s njima: uništiti ćeš njihove žrtvenike, srušiti njihove likove, posjeći njihove ašere i spaliti njihove rezbarije ognjem. Jer ti si svet narod Gospodinu, Bogu svome; Gospodin, Bog tvoj, izabrao te je da budeš njegov poseban narod između svih naroda koji su na licu zemlje. Gospodin te nije ljubio niti te izabrao zato što si bio brojniji od svih naroda; jer si bio najmanji od svih naroda.“ Ponovljeni zakon 7:3-7

Sklonosti palog tijela

Sugerira se da različiti kanaanski narodi koji su trebali biti lišeni imovine mogu predstavljati različite sklonosti našeg palog tijela koje treba prevladati i iskorijeniti. Na primjer, ime "Amorejci" ima značenje publiciteta i istaknutosti. Stoga, Amorejci, koji su živjeli u planinama i na uzvisinama, mogu predstavljati kvalitete samopouzdanja ili uzdizanja ponosom. "Pred propašću ide ponos, a pred padom oholost. Bolje je biti ponizan duh s poniznima, nego dijeliti plijen s oholima." (Mudre izreke 16:18,19). Duhovni ponos jedan je od najvećih neprijatelja koje posvećeno Božje dijete treba pokoriti.

Oni u Kanaanu koji su živjeli u nižim dijelovima zemlje mogu predstavljati ljubomornu narav ili onu koja se lako pobuđuje na zavist. "Stavi me kao pečat na svoje srce, kao pečat na svoju ruku: jer ljubav je jaka kao smrt; ljubomora je okrutna kao grob; ugali

je njezin, ugalj je vatreni, koji ima najžešći plamen." Pjesma nad pjesmama 8:6

Stanovnici najboljeg i najpravnijeg krajolika mogli bi predstavljati one koji vjeruju da mogu postići duhovni uspjeh bez obzira na pale sklonosti tijela. U takvom stavu postoji mnogo opasnosti, jer postoje mnoge slabosti pale tjelesne prirode protiv kojih se treba boriti. Neke od njih uključuju gorčinu, gnjev, ljutnju, zlobu i zlobu. (Efežanima 4:31). Obeshrabrenje je još jedna slabost koju treba kontinuirano kontrolirati. Ne dopustimo da nas Gospodin i naš život žrtve otjeraju lakom obeshrabrenošću. Petar je rekao: "Svu svoju brigu bacite na njega, jer se on brine za vas." 1. Petrova 5:7

Izviđanje zemlje

Iz izraelskog logora u Paranu, Mojsije je poslao špijune da izvide zemlju kanaansku. To je Bog dopustio na zahtjev Izraelaca. (Ponovljeni zakon 1:22,23). Špijuni su putovali po cijeloj zemlji. Po povratku, svi su se složili da u njoj doista teče med i mlijeko. (Brojevi 13:21-27). Međutim, desetorica špijuna podnijela su nevjerni izvještaj koji je unio strah u srca Izraelaca. Samo su Jošua i Kaleb poticali narod da uđe u zemlju, pobijedi svoje neprijatelje i zaposjedne je.

„Kaleb je umirivao narod pred Mojsijem i rekao: 'Hajdemo odmah gore i zaposjednimo je; jer je možemo pobijediti.' Ali ljudi koji su išli s njim rekoše: 'Ne možemo ići protiv tog naroda; jer su jači od nas.' I donijeli su zloglasnu vijest o zemlji koju su istražili među sinovima Izraelovim govoreći: 'Zemlja kroz koju smo prošli da je istražimo zemlja je koja proždire svoje stanovnike; i sav narod koji smo vidjeli

u njoj su ljudi velikog rasta. I ondje smo vidjeli divove, sinove Anakove, koji potječu od divova; i bili smo u svojim očima kao skakavci, i takvi smo bili u njihovim očima.“ stihovi 30-33

Jošua i Kaleb donijeli su ohrabrujuće izvješće, ali špijunima koji su putovali s njima nedostajala je vjera u divnu Božju providnost i bili su obuzeti duhom straha. Kaleb je rekao: "Hajdemo odmah gore i zauzmimo je." I mi, kao duhovni Izraelci, uz Gospodinovu pomoć, možemo prevladati divove straha i obeshrabrenja u našim životima i sudjelovati s našim blagoslovljenim Učiteljem u njegovom kraljevstvu kada stignemo u nebeski Kanaan. Pavao je napisao: "Sve mogu u Kristu koji me jača." Filipljanima 4:13

Bog se brinuo

Tijekom njihovog putovanja u obećanu zemlju, Bog se brinuo za svoj narod Izrael na najznačajniji način. "Gospodin je išao pred njima danju u stupu od oblaka da ih vodi putem; a noću u stupu od ognja da im svijetli; da idu danju i noću. Nije uklonio stup od oblaka danju ni stup od ognja noću ispred naroda." (Izlazak 13:21,22). Tek kada su konačno prešli rijeku Jordan u Kanaan, ovaj je fenomen prekinut.

Takav vidljivi dokaz Božje posebne brige za njegov narod trebao je biti velika pomoć vjeri Izraelaca. Kao duhovni Izraelci, i mi bismo trebali prepoznati i zahvalno priznati kako nas Bog vodi. Ponekad on ograničava žestinu nevolje i progonstva, a ponekad nas prosvjetljuje i osvježava u mračnim razdobljima života. Psalam 32:8; Izaija 41:8-10; 43:2

Iz svetopisamskog zapisa saznajemo da je Božja providnost bila s Izraelom kada su se susreli s Amalekom u bitci. Mojsije je stajao na brdu s pogledom na mjesto bitke s „Božjim štapom“ u ruci. „Kad Mojsije podiže ruku, Izrael pobjeđuje; a kad spušta ruku, pobjeđuje Amalek.“ Izlazak 17:8-11

Bog je tada pokazao svoju moćnu ruku, kao što čitamo: „Ali Mojsijeve ruke bijahu teške; uzeše kamen i metnuše ga pod njega, i on sjede na njega. Aron i Hur podupirahu mu ruke, jedan s jedne, a drugi s druge strane; i ruke mu bijahu čvrste do zalaska sunca. I Jošua pomete Amaleka i njegov narod oštricom mača.“ (stihovi 12,13). Podrška Mojsijevih ruku od strane Arona i Hura sugerira privilegije koje svaki od Gospodinovih sljedbenika ima u tješenju, izgrađivanju i ohrabrivanju jedni drugih dok putuju uskim putem. 1. Solunjanima 5:11; Hebrejima 10:24

Primjeri za nas

Apostol Pavao nabraja neke dodatne primjere Božje prevladavajuće brige za narod Izraela. „Ne želim, braćo, da ne znate da su svi naši očevi bili pod oblakom i svi su prošli kroz more i svi su se do Mojsija krstili u oblaku i u moru; i svi su jeli istu duhovnu hranu i svi su pili isto duhovno piće, jer su pili iz duhovne stijene koja ih je pratila, ... ali većina njih nije bila po volji Bogu, jer su bili razasuti po pustinji, i te stvari su postale naši predobrazi, jer nismo strastveno željeli zle stvari, kao što su i ovi željeli.“ 1. Korinćanima 10:1-6, Youngov doslovni prijevod

Kao duhovni Izraelci, moramo se boriti protiv „zlih stvari“ dok ne dođemo do kraja svog puta. Međutim,

samo snagom našeg Gospodina možemo istjerati neprijatelje koji nas žele uništiti. Naši neprijatelji su jači od nas i moramo se osloniti na moćnu Božju ruku da nam pomogne. Pavao je napisao: „Napokon, braćo moja, budite jaki u Gospodinu i u snazi njegove snage.“ Ef 6,10

Kroz naše bitke s tijelom, svijetom i Protivnikom, trebamo se uzdati u Gospodina, koji je obećao da će biti s nama. Moramo očitovati njegovu snagu i slavu u svim našim kršćanskim borbama. Stoga, u svakoj pobjedi koja se može postići, moramo častiti Nebeskog Oca i prepoznati da upravo kroz njegovu snagu, njegovu Riječ i njegovog Svetog Duha možemo osvojiti i posjedovati davno obećani duhovni Kanaan. „Hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu.“ 1. Korinćanima 15,57

Imajte uvijek na umu ove osjećaje dok putujemo prema našem nebeskom domu: „Ja sam Gospodin, Bog vaš, koji vas izveo iz zemlje egipatske da vam dam zemlju kanaansku i da budem vaš Bog.“ Levitski zakonik 25,38